

„V sociologii se tomu říká Matoušův efekt – děti s lepším zázemím dělají ve vzdělávání větší pokroky než jejich spolužáci se zázemím špatným. Jak pravil svatý Matouš: „Kdo má, tomu bude dáno a bude mít ještě víc; ale kdo nemá, tomu bude odňato i to, co má.“ Česká republika patřila už před koronavirem v Evropské unii mezi země s velmi nerovným přístupem ke vzdělávání. Epidemie, zavřené školy a distanční výuka situaci ještě zhoršily,“ píše Petr Šabata v komentáři k návratu dětí do škol (irozhlas.cz).

Krátce

- **Učitelé se od pátku mohou nechat zdarma otestovat, zájem je zatím spíše vlažný.** Ještě než testování odstartovalo, uspořádala Asociace ředitelů základních škol mezi svými členy anketu, [podle níž má zájem nechat se otestovat zhruba třetina pedagogů](#) (idnes.cz). „Vše by mělo začít v pátek. Třeba Vysočina ale čeká na testy. Termín nestihnou ani na Liberecku, kraji vadí třeba to, že učitelé musejí kvůli testům cestovat,“ komentovala přípravu ve čtvrtek ČT24. Zájem o testování v prvních dnech velký nebyl. „Důvody jsou následující: někteří již covid-19 prodělali, jiní v tom nevidí smysl, když druhý den může být vše jinak. Jiní zase nechtějí stát ve frontě s ostatními učiteli a nakazit se, hygienické stanice navíc dávají většinou jen málo času na zjištění zájmu,“ shrnula [výsledky ankety mezi členy Učiteléské platformy její předsedkyně Petra Mazancová](#) (novinky.cz). „Mezi učiteli o to zatím žádný velký zájem není. Museli by jet do odběrového místa. Nejbližší máme v Kolíně, což je 25 kilometrů daleko. Byl by velký problém najít nějaký prostor pro testování učitelů v pracovní době,“ cituje [ředitele ZŠ a MŠ Pečky Luboše Zajíce na seznamzpravy.cz Josef Mačí](#). ČT24 mapovala situaci v regionech – v Třebíči se stály fronty, v Praze na Bulovce testovací stan pro učitele zůstal prázdný.
- **„Trasování nakažených ve školách stojí i po devíti měsících života s koronavirem na ředitelích,“ píše Josef Mačí** (seznamzpravy.cz). Hygienici v Jihomoravském kraji podle jeho informací vyzvali ředitele škol, aby jim hlásili covid pozitivní zaměstnance a žáky, protože oni sami spojení se školou neumí dohledat. Trasování přitom považují epidemiologové za zásadní pro kontrolu epidemie. Již během minulého týdne se objevily první náznaky, že by se to dařit nemuselo. „V posledních 3 až 4 dnech se navýšily počty nově diagnostikovaných případů, narůstá i počet pacientů, které hygienické stanice vedou jako aktuálně covid pozitivní. Tento trend se týká téměř všech regionů,“ [řekl ve čtvrtek ředitel Ústavu zdravotnických informací a statistiky \(ÚZIS\) Ladislav Dušek](#) (irozhlas.cz). V pondělí, kdy se vrací do škol ke střídavé výuce žáci středních škol, bude vláda jednat o aktuálním nárůstu indexu PES o sedm procentních bodů. „Dostane-li se index PES do nižšího či vyššího pásma, neznamená to automaticky změnu opatření. Pro zlepšení musí v nižším pásmu zůstat sedm dní, pro zhoršení tři dny. Pak změnu stavu ještě musí schválit vláda,“ [vysvětluje idnes.cz](#). V posledních týdnech výrazně ubylo lidí, kteří mají z koronaviru vážné obavy. „Klesá to ve všech generacích napříč různými skupinami obyvatel,“ [řekl pro lidovky.cz Daniel Prokop](#), jeden ze spoluautorů studie Život během pandemie.
- **O podobě přijímacích zkoušek rozhodne ředitel školy, u maturit se mohou posunout termíny.** Ředitelé škol budou moci [rozhodnout o podobě přijímacích zkoušek do 8. března na základě počtu podaných přihlášek](#) (ČT24). Netýká se to víceletých gymnázií, kde zkoušky proběhnou jako obvykle. „Je to zcela správný postup. Bez přijímaček nejsme schopní žáky přijmout,“ [řekla pro seznamzpravy.cz předsedkyně Asociace ředitelů gymnázií Renata Schejbalová](#). Text dále upozorňuje, že na rozdíl od přijímacích zkoušek se průběh maturit v jarním zkušebním období měnit nemá, v úvahu připadá pouze posun termínů. „Po debatě s řediteli škol a dalšími zainteresovanými jsme se dobrali k tomu, že systém státních maturit zůstává zachován. Byly tu nápady na úřední maturity, ale to v tuto chvíli rozhodně není věc, kterou bychom nějakým způsobem chystali,“ [řekl k tomu ministr školství Robert Plaga v rozsáhlejší rozhovoru s Janem Menšíkem](#) (novinky.cz).
- **Pětina dětí opouští školy, aniž by získala základní dovednost ve čtení a počítání.** Stát to ročně stojí 18 miliard, spočítali to Daniel Münich a Jana Krajčová, autoři studie thinktanku IDEA při CERGE-EI. „Musí se investovat do práce s rodinami žáků a zlepšení přípravy učitelů, aby si poradili i s problémovými jedinci. V přípravě učitelů na přístup k těmto dětem má však Česko mezery, ukazuje nejnovější srovnání zemí EU Eurydice“ [cituje Markéta Hronová v Hospodářských novinách Daniela Münicha](#). Tomáš Feřtek v komentáři poukazuje na první zahraniční studie, podle nichž distanční výuka pravděpodobně zanechá vážné následky na vzdělávání třetiny žáků. „Má ministerstvo školství připravené nějaké peníze, které zaplatí odpolední doučování? Má nějakou představu, jak tyto žáky identifikovat, zjistit, co potřebují, a zajistit co největší vyrovnání propadu, který způsobila koronavirová distance?“ [ptá se Tomáš Feřtek](#).
- **Tři romské děti ve třídě jsou „bod zlomu“.** Cenu Eduína Media získal [Josef Mačí](#). Odborná porota mu cenu udělila za tři texty, které [jdou do hloubky bolestných problémů uvnitř českého školství](#). Jeho domovský web seznamzpravy.cz je znovu nabídl svým čtenářům.
- **Asistenti pedagoga a jejich role během koronavirové krize.** Přečtete si [komplexní zprávu z průzkumu mezi 800 asistentkami a asistenty pedagoga](#).
- **Ve čtvrtek 10. 12. se koná online Kulatý stůl SKAV a EDUin** věnovaný prohlubujícím se nerovnostem ve vzdělávání v důsledku vzdělávání na dálku. [Debata proběhne od 14.00 do 16.00.](#)

V souvislostech

CENU EDUÍNA 2020 ZÍSKAL PROGRAM BUDDIES ONLINE. ODBORNÁ POROTA OCENILA I DOBROVOLNÍKY Z ČESKO.DIGITAL A „DOUČOVACÍ“ PLATFORMU ZAPOJME VŠECHNY

Slavnostní vyhlášení osmého ročníku ceny EDUína proběhlo tak jako mnoho letošních akcí ve vzdělávání online. Během [večera se představilo deset finalistů](#), z nichž každý přispěl svým způsobem k tomu, aby se školám, dětem i rodičům dařilo v online prostředí smysluplněji vzdělávat a vzdělávat se. Kdo se dostal do finále?

Program Buddies online (vítěz hlasování odborné poroty)

„Starší děti měly čas a potenciál, mladší děti potřebovaly pomoci,“ [říká Klára Koubská](#), ředitelka Základní školy Smart. S kolegy vymysleli, [jak v době distanční výuky propojit žáky 1. a 2. stupně](#), starší pomáhali mladším s učením a domácími úkoly nebo si s nimi „jen tak“ povídali. Porota ocenila, že se projekt vedle vzdělávání zaměřil i na podporu a rozvoj sociálních kontaktů a na budování školní komunity.

Učíme online (2. místo v ceně odborné poroty EDUína 2020)

Během pár dní po uzavření škol nabídla komunita IT dobrovolníků Česko.Digital školám pomoc s rozjezdem online výuky. Od té doby se [projekt Učíme online](#) rozrostl o další aktivity. „Snažili jsme se naslouchat učitelům i rodičům, co v danou chvíli potřebují,“ [říká ředitelka Česko.Digital Eva Pavlíková](#). Porota ocenila okamžitou a komplexní reakci na nastalou situaci i velký dopad, který mělo zapojení obrovského počtu dobrovolníků.

Zapojme všechny (3. místo v ceně odborné poroty EDUína 2020)

Platforma propojuje studenty vysokých škol se základními školami, jejichž žáci a žákyně potřebují doučování. [Projekt iniciovaný Národním pedagogickým institutem a organizací Člověk v tísni](#) efektivně propojil státní a neziskovou sféru a vysoké školy při řešení situace dětí, které na jaře vypadly ze vzdělávání. Do jaké míry se podaří handicap způsobený distanční výukou vyrovnat? „Nejsem v tom úplně optimista, bude záležet na tom, jak bude nastavená podpora ze strany škol, státu,“ [říká Zuzana Ramajzlová z Člověka v tísni](#).

Přehled všech finalistů najdete na [webu eduina.cz](#). Do Auly slávy byla uvedena Vladimíra Spilková, dlouholetá vedoucí katedry primární pedagogiky na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy a expertka programu Učitel naživo. Rozhovory s finalisty, které připravila Radka Hrdinová, si můžete přečíst na [webu magazínu EDUzín.cz](#).

Tipy a události (výběr z EDUKalendáře)

10. 12., 14.00, online, Kulatý stůl SKAV a EDUin: Návrat dětí do škol... A co dál?

POMOZTE NÁM JAKO DÁRCE:

Každý dar umíme efektivně použít a proměnit ho v užitečnou informaci. Týden co týden připravujeme Beduin, píšeme a mluvíme o vzdělávání s cílem proměnit ho k lepšímu. Abychom v tom mohli pokračovat i nadále, potřebujeme Vaši podporu.

DAROVAT